

Warszawa 15.03.2007 r.

Stanowisko Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dotyczące cewnikowania pęcherza moczowego u mężczyzn przez pielęgniarki rodzinne.

W odpowiedzi na zapytania dotyczące cewnikowania pęcherza moczowego u mężczyzn przez pielęgniarki rodzinne, uprzejmie wyjaśniam;

Pielęgniarka rodzinna będąca świadczeniodawcą w zakresie p.o.z., z którym Fundusz zawarł umowę, bądź zatrudniona u świadczeniodawcy, z którym Fundusz zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w p.o.z., zobowiązana jest do udzielania świadczeń, w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2005 r., w sprawie zakresu zadań lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 214 poz 1816).

Rozporządzenie powyższe w części dotyczącej udzielanych świadczeń leczniczych przez pielęgniarkę p.o.z., wskazuje na cewnikowanie pęcherza u kobiet (zał. Nr 2 cz.II A pkt 6, ppkt 4). **Tak więc zakres zadań pielęgniarki p.o.z. nie obejmuje cewnikowania mężczyzn.**

Jednocześnie należy zauważyć, iż wskazane powyżej rozporządzenie pozostaje w sprzeczności z rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 2 września 1997 r., w sprawie zakresu i rodzaju świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych wykonywanych przez pielęgniarkę samodzielnie, bez zlecenia lekarskiego oraz zakresu i rodzaju takich świadczeń wykonywanych przez położną samodzielnie (Dz.U. Nr 116 poz 750), stwierdza ono, że pielęgniarka wykonując świadczenia lecznicze jest uprawniona samodzielnie bez zlecenia lekarskiego do „ .. zakładania cewnika do pęcherza moczowego i usuwania założonego cewnika... ” (§ 1 ust 1 pkt 3 e).

Pragnę jednak stwierdzić, iż pielęgniarki w trakcie realizacji programu kształcenia zawodowego zarówno na poziomie licencyjnym jak i magisterskim nie nabywają umiejętności praktycznych w zakresie cewnikowania mężczyzn. Takich umiejętności nie mają również możliwości nabyć w trakcie kursu kwalifikacyjnego, czy specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego.

Dlatego aby uniknąć komplikacji wynikających z braku doświadczenia i umiejętności w cewnikowaniu mężczyzn, pielęgniarki nie powinny być „zmuszane” do wykonywania tego świadczenia.

Jednocześnie przypominam, że art. 22 ust. 4 i 5 Ustawy o Zawodach Pielęgniarki i Położnej daje pielęgniarce i położnej prawo odmowy wykonania zlecenia lekarskiego, podając niezwłocznie przyczynę odmowy na piśmie.

Mając na względzie rozbieżności w interpretacji uprawnień pielęgniarek do cewnikowania mężczyzn, jako konsultant krajowy zamierzam wystąpić do Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych o podjęcie wspólnych działań dotyczących nowelizacji rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 września 1997 r. w sprawie zakresu i rodzaju świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych wykonywanych przez pielęgniarkę samodzielnie, bez zlecenia lekarskiego oraz zakresu i rodzaju takich świadczeń wykonywanych przez położną samodzielnie.

Konsultant krajowy
w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego

Ewa Obrzut